مجله دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی شهید صدوقی یزد
دوره چهاردهم ، شماره دوم ، تابستان ۱۳۸۵، صفحات ۱۴-۹

بررسی ارزش تشخیصی ر ادیوگرافی پانورامیک و سی‌تی اسکن کرونال و آگزیال در تشخیص شکستگی‌های فک تحتانی در مقایسه با نتایج عمل جراحی

دکتر پیمان دبیرمقدم*[1] ،دکتر شبنم آذری[2]، دکتر فاطمه عزالدینی اردکانی[3]، دکتر عبدالرضا صدر ارحامی[4]، دکتر حمیدرضا منصوریان[5]

چکیده

مقدمه : شکستگی‌های فک تحتانی از شایع ترین شکستگی‌های صورت متعاقب تروما می‌باشد که می‌تواند تأثیر عمیقی بر شکل صورت و عمل جویدن داشته باشد. تاکنون روشهای تصویربرداری متعددی جهت تشخیص شکستگی فک تحتانی به کار رفته است ولی روش تصویربرداری انتخابی(Choice) هنوز مورد بحث است. این مطالعه با هدف کلی مقایسه سه روش تصویربرداری رادیوگرافی پانورامیک، سی‌تی‌اسکن آگزیال و کرونال و انتخاب یکی به عنوان روش تصویربرداری برگزیده (Choice) انجام شد.

روش بررسی : این مطالعه از نوع Diagnostic study می‌باشد که برروی ۴۵ بیمار بستری در بخش گوش و حلق و بینی بیمارستان شهید صدوقی یزد در فاصله زمانی مرداد ۱۳۸۳ لغایت مرداد ۱۳۸۴ انجام شد. کلیه بیماران پس‌از انجام معاینه فیزیکی تحت سه روش تصویربرداری رادیوگرافی پانورامیک وسی‌تی‌اسکن کرونال وآگزیال وپس ازآن تحت عمل جراحی قرار گرفتند. یافته‌های حین عمل جراحی ثبت و به عنوان تشخیص قطعی قلمداد شد. سپس سه تست تشخیصی تصویربرداری با نتایج عمل جراحی مقایسه شد.

نتایج : میزان accuracy تشخیصی رادیوگرافی پانورامیک وسی‌تی اسکن کرونال وسی‌تی اسکن آگزیال به ترتیب در ناحیه کوندیل ، ساب کوندیل و کورونوئید ۸۷/۷٪ ، ۸۷/۷٪ و ۷۱/۱٪ و در ناحیه راموس ، body و angle به ترتیب ۹۰٪ ،۹۶/۶٪ و ۸۶/۶٪ و در ناحیه سمفیز ، پاراسمفیز و آلوئولارریج ۹۲/۲٪ ، ۹۳/۳٪ و۹۵/۵٪ بود که از نظر آماری تفاوت معنی‌داری بین accuracy رادیوگرافی پانورامیک و سی‌تی اسکن کرونال در هیچ ناحیه وجود نداشت. (درناحیه اول P=۱ ، در ناحیه دوم P=۰/۰۷۴ و در ناحیه سوم P=۰/۷۷۲) اما در ناحیه اول با P=۰/۰۲۶ و در ناحیه دوم با P=۰/۰۱۶ ، سی‌تی اسکن آگزیال به طور معنی‌داری دارای accuracy کمتری نسبت به سی‌تی‌اسکن کرونال داشت.

نتیجه گیری : باتوجه به ارزانتر بودن رادیوگرافی پانورامیک و قابلیت دسترسی بیشتر به آن و با توجه به ارزش تشخیصی یکسان آن با سی‌تی اسکن کرونال، رادیوگرافی پانورامیک روش انتخابی در تشخیص شکستگی‌های فک تحتانی می باشد.

واژه‌های کلیدی : شکستگی فک تحتانی، رادیوگرافی پانورامیک، سی‌تی‌اسکن کرونال، سی‌تی اسکن آگزیال

مقدمه

در ترومای صورت شکستگی فک تحتانی شایع تر از شکستگی سایر استخوانهای صورت است. به طوری که نسبت شکستگی فک تحتانی به زیگوما و ماگزیلا ۶ به ۲ به ۱ می‌باشد[1].

در یک مطالعه شیوع شکستگی فک تحتانی در میان بیماران مبتلا به شکستگی صورت ۴۵/۴٪ برآورد شده است[1]. حوادث متعددی از قبیل تصادفات رانندگی ، نزاع و حوادث ورزشی و

*۱- نویسنده مسئول : استادیار گروه بیماریهای گوش و حلق و بینی تهران- مرکز تحقیقات گوش و حلق و بینی بیمارستان امیراعلم، تلفن :۶۶۷۰۳۰۳۷-۰۲۱، نمابر: ۶۶۷۶۲۴۵-۰۲۱ Email:Dabirmoghadam@sina.tums.ac.ir
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تهران
۲- دستیار گروه گوش و حلق و بینی
۳- استادیار گروه دندانپزشکی ، متخصص رادیولوژی دهان و فک و صورت
۴- استادیار گروه رادیولوژی
۵- دانشیار گروه رادیولوژی
۲،۳، ۴و ۵- دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد
تاریخ دریافت: ۱۳۸۴/۱۲/۲۸ تاریخ پذیرش:۱۳۸۵/۳/۱۸